

Referat af møde i Vikingskibsmuseets bestyrelse

Tirsdag den 24. februar 2015 kl. 15.30 – 17.30

Mødet afholdtes i mødelokalet, administrationsbygningen, Vindeboder 12

Tilstede: Borgmester Joy Mogensen (formand)
Ole Christiansen (næstformand)
Lars Fredsted
Michael Lunn
Birgit Pedersen (kl.16.30-17.30)
Henrik Stougaard
Björn Varenius

Økonomichef Claus Christiansen
Museumsdirektør Tinna Damgård-Sørensen

Afbud fra: Gurli Martinussen

Dagsorden:

Pkt. 1	Godkendelse af Dagsorden
	<ol style="list-style-type: none">1. Godkendelse af dagsorden2. Meddelelser3. Godkendelse og underskrift af referat af møde d. 6.11.20144. Himmelev – lager og magasin5. Restaurering, modernisering og udbygning af Vikingskibshallen – lukket punkt6. Status på stormflodsskader7. Økonomi i forhold til budget8. Ansvarsområde9. Vedtægter10. Forretningsorden for bestyrelsen11. Kvalitetsvurdering12. Samarbejdsaftale med Nationalmuseet13. Evt.
	<p>Beslutning</p> <p>Da en deltager først kunne deltage i mødet fra kl.16.30, blev punkt 4 flyttet længere ned på dagsordenen, så alle kunne deltage i drøftelse og beslutning.</p> <p>Med denne tilpasning blev dagsordenen godkendt.</p>

Pkt. 2 Meddelelser

- Kraks fond har doneret 1.2 mio. kroner til "Gislinge båds-projektet". Projektet er et formidlings- og udviklingsprojekt: I sommersæsonen bygges en rekonstruktion af "Gislinge båden", et lille klinkbygget fartøj fra tidlig middelalder på værftspladsen. I forbindelse med byggeriet udvikles nye involverende formidlings- og undervisningsaktiviteter på museumsøen – og på nettet.
- Anton Englerts bog "Large Cargo Ships in Danish Waters 1000-1250" er udkommet i museets internationale skriftserie *Ships and Boats of the North*.
- Museets drift har gennem de sidste måneder været påvirket af langtidssygemeldinger, der rammer flere aktivitetsområder. Samarbejdsudvalget er involveret i de tilfælde, der kan relateres til arbejdsrelaterede forhold – og i drøftelsen af løsninger, der kan forebygge overbelastning af kollegerne til de sygemeldte.
- Roskilde Kommune behandler nu spørgsmålet om udbud af byggefelt til havnekneipe på museumsøen. Byggefeltet ligger lige vest for museets "Kursuscenter", og indgår som en brik i museets helhedsplan. Der er fokus på, at en ny bygning skal indpasse sig i det eksisterende arkitektoniske udtryk, ligesom den ikke må blive for høj.
- Nationalparken "Skjoldungelandet" ser ud til at blive en realitet inden for nærmeste fremtid. Høringsfristen er slut, og der ligger en anbefaling på ministerens bord. Roskilde – og Vikingeskibsmuseet – bliver en port til den nye park, og får dermed mulighed for at tiltrække nye målgrupper.

Pkt. 3 Godkendelse og underskrift af referat af møde d. 6. november 2014

Bilag 1: Referat af møde den 6. november 2014

Orientering

Der er ikke indkommet bemærkninger til referatet.

Beslutning

Referatet blev godkendt og underskrevet.

Pkt. 4 Himmelev – lager og magasin

Bilag 2: Eftersendes

Orientering

Drøftelsen af eventuelt køb af ejendom i Himmelev fortsættes. En yderligere kvalificering af den tidligere fremsendte business case fremsendes før mødet.

Drøftelse

På grund af sygdom havde det ikke været muligt at fremsende yderligere materiale før mødet.

Bestyrelsen fortsatte drøftelsen af eventuelt køb af ejendom i Himmelev.

Der var enighed om, at det ikke ville være den optimale løsning – men en pragmatisk, midlertidig løsning, der kunne lette museet for en omfattende flytteopgave, og dermed

bidrage til at holde fokus på det store fremtidsprojekt.

Der var imidlertid ikke enighed om risikoen, som både kan omfatte økonomi og lokal presseomtale – og som dermed indirekte kan få konsekvenser for det store fremtidsprojekt.

Bestyrelsen drøftede herefter alternative muligheder – både leje og køb.

Museets revisor har undersøgt fordele og ulemper ved at etablere et selskab til køb af ejendom. På baggrund af den foreliggende tilbagemelding kan museets daglige ledelse ikke anbefale en selskabskonstruktion.

Beslutning

Bestyrelsen besluttede, at:

- Museet afslår tilbuddet om at benytte sin forkøbsret til ejendom i Himmelev
- Museets daglige ledelse undersøger andre muligheder, både leje og køb
- Første prioritet er køb af ejendom, som opfylder langsigtede behov, og som dermed repræsenterer en "varig" løsning
- Ved eventuelt køb af ejendom skal en professionel rådgiver med rådgiveransvar og forsikring inddrages
- Anden prioritet er etablering af nyt lejemål
- Joy Mogensen undersøger mulighederne for at etablere midlertidigt lejemål i kommunale bygninger
- Sagen bringes på dagsordenen på næste bestyrelsesmøde

Pkt. 5 Restaurering, modernisering og udbygning af Vikingskibshallen – Lukket punkt

Bilag 3: Kommunikationsstrategi

Orientering

Byrådet har i sin egenskab af planmyndighed godkendt museets vision og helhedsplan i december 2014.

Folketingets Kulturudvalg har fået materialet tilsendt sammen med invitation til at besøge museet i sommerhalvåret.

Beslutning

Bestyrelsen nedsatte en arbejdsgruppe, der går videre med finansieringsstrategi for projektet.

Pkt. 6 Status på stormflodsskader

Bilag 4: Roskilde kommunes skitseprojekt for stormflodssikring

Orientering

Vikingskibshallen, status

Efter at have skåret hul i gulvet med henblik på reparation af skillevæggene i ventilationskanalerne har vi konstateret, at der trækker vand op gennem membran og betondæk i bunden af bygningen. Arbejdet har derfor været indstillet, mens Møller Arkitekter

og Cowi har undersøgt forholdene nærmere. Der er nu udarbejdet en plan for etablering af to pumpebrønde i henholdsvis indsugnings- og udblæsningskanal. Arbejdet er genoptaget i uge 8. Herefter indledes arbejdet med reparation af revner og skader i betonsoklen på nordfacaden. Samlet set forventes omkostninger at kunne afholdes inden for den erstatning, vi har fået fra Stormrådet.

Museumsøen, status

Reparation og genetablering af bygningerne på museumsøen er stort set afsluttede. Arbejdet med at genetablere dansegulvet er indledt, og forventes afsluttet til sæsonstart 1.maj. Omkostningerne kan afholdes inden for den erstatning, vi har fået fra stormrådet, dog gennemføres reetablering af dansegulvet med egen arbejdskraft.

Fremtidig stormflodssikring

Roskilde Kommune har udarbejdet et projektforslag til sikring af museumsområdet mod fremtidig stormflod i en højde af 2,75 meter (se bilag: Inderfjord midt). Kommunen har bevilget 6,6 mio. kroner til løsning af opgaven i dette område.

Projektet foreslår, at der etableres en fast sikring af Vikingeskibshallens gavle og syd facade, mens nord facaden beskyttes mod vraggods af en mobil sikring.

På museumsøen foreslås en kombination af faste og mobile løsninger. Der er fremsat to forslag. Forslag A omfatter en inddæmning af de fire store bygningsvolumener, i alt 2.060 m², til en anslået anlægsudgift på 1,28 mio. Forslag B omfatter alle museets bygninger samt oplagsplads, i alt 3.780 m², til en anslået anlægsudgift på 1,8 mio kr.

Museet har haft projektforslaget til høring, og har peget på forslag B – bl.a. fordi vi ofte har meget store værdier på værftspladsen – med enkelte tilretninger af hensyn til anvendelsen af arealet.

Når der er truffet beslutning om den endelige udformning, vil der blive udarbejdet tidsplan og detaljeret budget, som bl.a. vil vise, om – og i hvilket omfang – der er behov for medfinansiering fra museet.

I relation til Vikingeskibshallen skal det desuden afklares, hvordan stormflodssikringen kan indpasses i museets helhedsplan, og bidrage til projektet for restaurering og modernisering af bygningen.

Drøftelse

På baggrund af den givne orientering konkluderede bestyrelsen hurtigt, at den store tilbageværende udfordring er Vikingeskibshallen.

Med udgangspunkt i spørgsmålet: Hvordan sikrer vi, at der ikke kommer vand ind i Vikingeskibshallen til skade for de udstillede skibe? – drøftede bestyrelsen sikring af nordfacaden; sikring af andre svage punkter – bl.a. rør og kabelføringer; mulighed for sikring af de enkelte skibe; og risikovurdering.

Nordfacaden: Det kan blive nødvendigt at forstærke nordfacaden, før den samlede restaurering af hallen igangsættes. Museets rådgivende arkitekter og ingeniører er i gang med at beregne, hvad det vil koste - foreløbig er prisen anslået til 20 mio. kroner. Vi har 2 mio. kroner fra Stormrådet. Vi kan ikke forvente fondsfinansiering af det øvrige beløb. Bestyrelsen drøftede alternative finansieringsmuligheder: Stat, kommune, lån. Bestyrelsen drøftede endvidere tanken om at udvikle en alternativ strategi for en midlertidig løsning (en plan B) på grundlag af de penge, vi har til rådighed.

Risikovurdering: Forskellige scenarier og muligheder blev drøftet, og der var enighed om behovet for en egentlig risikovurdering for skibene. Risikovurderingen bør forholde sig til muligheden for at "købe tid" ved hjælp af de penge, vi har fra Stormrådet.

Beslutning

Bestyrelsen konkluderede, at der er sat gang i alt det, der kan sættes gang i. Der skal udarbejdes beslutningsgrund, som indeholder

- Risikovurdering
- Vurdering af økonomi i sikring af nordfacaden (plan A)
- Vurdering af alternative, midlertidige løsningsmuligheder (plan B)
- Sagen sættes på dagsordenen på næste møde

Pkt. 7 Økonomi i forhold til budget

Bilag 5: Besøgs- og omsætningsstatistik 1.1. – 31.12.2014

Orientering

Med udgangen af 2014 havde museet haft ca. 133.340 registrerede besøgende gennem billetsalget mod budgetteret 118.500. Omsætningen nåede ca. 17.7 mio. kroner mod budgetteret 14.8 mio. kr.

I de officielle besøgsstatistikker skal vi – jvf. Kulturstyrelsens anbefaling i Kvalitetsvurderingen – afklare, hvordan vi kan angive antallet af besøgende, der ikke har været gennem billetsalget. Det drejer sig bl.a. om de besøgende, der opholder sig i området uden køb af billet. Registrerede gæster på udstillingen i Gropius Bau i Berlin (ca. 180.000) mv.

På grund af den gode omsætning i caféen har vi besluttet at holde den åben i denne vintersæson for at vurdere, om vi kan holde omsætningen oppe hele året.

På mødet gives en mundtlig status for besøg og omsætning i januar og de første uger af februar.

Drøftelse

Museet kommenterede kort besøg og omsætning:

- I 2014 lå besøgs- og salgstal over budget gennem hele året. Det har givet luft til at klare en del af de store uforudsete udgifter vi har haft i forbindelse med stormfloden. Vi forventer således, at året kommer til at balancere.
- I januar og februar ser tallene fortsat pæne ud – da de udgør en meget begrænset procentdel af den samlede års omsætning, kan de blot ses som en positiv tendens.

Bestyrelsen efterlyste:

- Refleksioner over udviklingen
- Plan over virksomhedsåret – gerne med mål/evaluering

Det blev oplyst, at analyser og refleksioner indgår i årsrapporten.

To problemstillinger, der endnu ikke er på plads i 2015-budgettet:

- Samarbejdsaftalen med Skoletjenesten er under genforhandling, og vil indebære, at museet skal bidrage med en større egenfinansiering – i størrelsesordenen en halv stilling.
- Den udlånsaftale, der pt forhandles med Nationalmuseet vedrørende de fem Skuldelevskibe, der er udstillet i Vikingskibshallen, vil bl.a. indebære omkostninger til konserveringstilsyn og forsikring (forsikringsværdi ansat til 150 mio. kroner).
- Der er behov for at få gennemført en risikovurdering af de fem Skuldelevskibe og Vikingskibshallen. Vurderingen bør gennemføres af - eller i samarbejde med – Nationalmuseet, og det vil medføre en omkostning.

Joy Mogensen opfordrede til at søge Roskilde Kommune om støtte til en øget formidlings- og undervisningsindsats.

Bestyrelsen stillede spørgsmål ved forsikringskravet i relation til Skuldelevskibene. Det blev dog aftalt, at der tages tilbud hjem fra forskellige selskaber. Derefter vurderes det, om sagen skal bringes op i ministeriet. Hvis der bliver tilfældet, vil det være bedst, at det sker i samarbejde med Nationalmuseet.

En opfølgning på det marinarkæologiske område blev efterlyst. Museet beklagede, at der endnu ikke er udviklet en model for opfølgning – men forsikrede om, at vi ikke taber penge på området. Da det økonomiske flow i området er ret kompliceret, må afrapporteringen udvikles i dialog mellem den daglige ledelse og bestyrelsen, indtil vi finder en tilfredsstillende form.

Beslutning

Bestyrelsen tog den givne orientering til efterretning.

Det blev aftalt at:

- Museet sender ansøgning til Roskilde Kommune om støtte til en styrket formidlings- og undervisningsindsats.
- På næste møde fremlægger Tinna Damgård-Sørensen plan over virksomhedsåret
- På næste møde fremlægger Claus Christiansen forslag til model for opfølgning på marinarkæologien

Pkt. 8 Ansvarsområde

Orientering

Museets nye ansvarsområde er nu godkendt af Kulturstyrelsen som ” marin kulturhistorie på søterritoriet øst for Storebælt. Museet varetager det marinarkæologiske ansvar for alle kulturhistoriske perioder på søterritoriet øst for Storebælt. Med afsæt i museets ansvarsområde har

museet særligt fokus på

- Vikingetid
- Skib, søfart og bådebygningskultur”

Det nye ansvar er trådt i kraft pr. 1.1.2015, og museets statstilskud øges med 1,7 mio kroner.

Drøftelse

Bestyrelsen bemærkede, at ansvarsområdet er meget bredt – når det sammenlignes med museets tidligere arbejdsområde. Der var derfor tilfredshed med formuleringen af de særlige fokusområder.

Beslutning

Bestyrelsen tog den givne orientering til efterretning.

Pkt. 9 Vedtægter

Bilag 6: Vedtægter

Orientering

Kulturstyrelsen har rykket for godkendte vedtægter som en bekræftelse af, at museet har påtaget sig det nye ansvarsområde. Det har derfor været forsøgt at samle bestyrelsens underskrifter ved hjælp af post og bud – da det ikke er lykkedes fuldt ud, fremlægges vedtægterne til underskrift blandt de bestyrelsesmedlemmer, der endnu ikke har underskrevet.

Vedtægterne skal herefter godkendes af Roskilde Kommune og Arbejdsmarkedets Feriefond.

Det er i øvrigt aftalt, at spørgsmålet om samlingernes skæbne i forbindelse med evt. konkurs skulle undersøges.

Drøftelse

Spørgsmålet om samlingernes skæbne i forbindelse med evt. konkurs er beskrevet i Museumsloven kapitel 6, § 17: *Såfremt et statsanerkendt museum ophører, afgør Kulturministeren efter forhandling med museets hovedtilskudsyder, hvorledes der skal forholdes med museets samling.*

Det er sket en gang, at et kulturhistorisk museum er gået konkurs. I det tilfælde gennemgik Nationalmuseet samlingerne, og udtog relevante genstande.

Beslutning

De nye vedtægter blev underskrevet.

Pkt. 10 Forretningsorden for bestyrelsen

Bilag 7: Forslag til forretningsorden for Vikingeskibsmuseets bestyrelse

Orientering

Der er udarbejdet et forslag til ny forretningsorden, og sikret konsekvens til vedtægterne. Dokumentet kommenteres på mødet.

<p>Drøftelse Der er enkelte afvigelser i forhold til vedtægterne, men de ligger inden for bestyrelsens kompetence.</p>
<p>Beslutning Forretningsordenen underskrives på næste møde.</p>

<p>Pkt. 11 Kvalitetsvurdering</p>
<p>Orientering I det kommende halvår vil museet – som opfølgning på styrelsens kvalitetsvurdering og tildelingen af det nye ansvarsområde - udarbejde strategier og handleplaner for museumslovens fem opgaver: Indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling.</p>
<p>Beslutning Den givne orientering blev taget til efterretning.</p>

<p>Pkt. 12 Samarbejdsaftale med Nationalmuseet</p>
<p>Orientering Der er aftalt møde med Nationalmuseet om ny samarbejdsaftale den 18.02.2015. Der orienteres mundtligt på mødet.</p>
<p>Drøftelse Forhandlingerne er indledt. I første omgang vedrører de udformningen af en udlånsaftale for Skuldelevskibene. Her resterer bl.a. afklaring af forsikringsspørgsmålet. Efterfølgende skal det undersøges, om det er relevant for begge parter at indgå konkrete samarbejdsaftaler på andre områder.</p>
<p>Beslutning Den givne orientering blev taget til efterretning.</p>

<p>Pkt. 13 Eventuelt</p>
<p>Mødeplan 2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 23. april kl. 15 – 17 • 25. juni kl.17-19 – med mulighed for efterfølgende spisning • 5. november kl. 15. – 17

Med venlig hilsen
Tinna Damgård-Sørensen